

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 21rji-1577/24
1-22143962-03-21rji-18112024

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător Ramona Moșneguțu

DECIZIE în numele Legii

18 februarie 2025

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența sa:

Președintele ședinței:

Ghenadie Liulca

Judecătorii:

Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ședință publică, fără participarea părților, recursul avocatul Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, recursul condamnatului Radulov Iurie, și recursul suplimentar avocatului Bulhac Ghenadie în comun cu condamnatul Radulov Iurie, declarate împotriva încheierii Judecătoria Orhei Sediul Rezina din 09 octombrie 2024, prin care s-a respins demersul Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea prevederilor Legii nr.243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Radulov Iurie,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

La data de 04 octombrie 2022, în adresa Judecătoria Orhei, sediul Rezina, a parvenit spre examinare demersul Penitenciarului nr. 17 Rezina, privind aplicarea prevederilor Legii 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința condamnatului Radulov Iurie.

În motivarea demersului a fost indicat că, condamnatul Radulov Iurie potrivit deciziei adoptate de Comisia specială a instituției penitenciare din 15.09.2022 a fost evaluat pozitiv, iar rezultatele evaluării riscului de recidivă au indicat asupra unui risc de recidivă redus. Astfel, Comisia specială a Penitenciarului nr. 17 Rezina în ședința din 15.09.2022 a decis că condamnatul întrunește condițiile prevăzute de art. 1 din Legea 243/2021.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02 mai 2023 s-a respins demersul Penitenciarului nr. 17 Rezina, privind aplicarea prevederilor Legii 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința condamnatului Radulov Iurie ca neîntemeiat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2023 s-a admis avocatului Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, și recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina, Dascal Veaceslav, s-a casat încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 02.05.2023 cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 octombrie 2024 s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul Penitenciarului nr. 17 Rezina și în temeiul art. 7 alin. (1) lit. d) al Legii 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Radulov Iurie.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, avocatul Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, a depus cererea de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care demersul Penitenciarului nr. 17 Rezina, să fie admis cu remiterea cauzei la o nouă examinare în instanța de fond, pentru înlăturarea omisiunilor.

În susținerea poziției sale, a invocat următoarele argumente:

Aplicarea amnistiei este legată de faptul dacă deținutul, prin comportamentul pe care îl are și riscul de recidivă, este suficient de bine pregătit să fie integrat în societate după ispășirea termenului de 30 ani. Scopul pedepsei penale poate fi considerat atins atunci când societatea este protejată de infracțiuni și se reduce recidivismul, iar persoana deținută capabilă de a se reintegra în societate după eliberare, așa încât acestea să ducă un mod de viață în conformitate cu legea și să se poată întreține. Așadar, de principiu, pedeapsa penală trebuie privită ca un mijloc de reeducare și corectare a deținutului și nicidecum ca o cale de a provoca suferințe psihice sau fizice sau în alt mod de a restricționa drepturile și interesele legitime ale acestuia, decât în limita admisă a standardelor internaționale.

Dintr-o altă perspectivă, Legea nr. 243/2021, cu privire la amnistie, urmează a fi privită ca un remediu de identificare a unui echilibru între reticența societății față de posibilitatea liberării din detenție a persoanelor care

au ispășit o pedeapsă pentru comiterea unei crime excepțional de grave și dreptul indivizilor la libertate individuală.

Recurentul invocă faptul, că potrivit raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și comportamentul condamnatului, Radulov Iurie a realizat acest program.

Avocatul Kovali Vladimir a făcut trimitere la raportului de expertiză judiciară nr. 66 din 29.07.2024, în care expertul a concluzionat, că Radulov Iurie nu este periculos pentru societate; nu tinde să fie competitiv și agresiv în gestionarea conflictelor; emotivitatea ridicată denotă sensibilitate și empatie crescută; reieșind din factorii de mediu, profilul psiho-comportamental, a lipsei adicției față de substanțele stimulative și a profilului psihologic și psiho-comportamental al lui Radulov Iurie, a lipsei factorilor dinamici, statici, criminogeni și situaționali ce ar spori riscul de recidivă, expertul a apreciat că acesta prezintă risc redus de recidivă.

Suplimentar, potrivit materialelor dosarului, atestă că la data de 15.09.2022, condamnatul a fost examinat în cadrul Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 17 Rezina, care a decis de a înainta în instanța de judecată demers cu privire la aplicarea actului de amnistie. Potrivit fișei de evaluare, condamnatul a fost evaluat psihologic prezentând risc de recidivă redus și este caracterizat pozitiv.

În raport cu materialele cauzei și prevederile legale, consideră că instanța a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele, circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de către procuror, fapt care duce la concluzia că instanța a examinat cauza fără a ține cont de prevederile art. 7 alin. (1) lit. d), la Legii nr. 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Cerere de recurs a depus și condamnatul Radulov Iurie, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care demersul Penitenciarului nr. 17 Rezina să fie admis și să fie comutată pedeapsa detenției pe viață, la 30 de ani închisoare.

În motivarea poziției sale, a invocat următoarele argumente:

Instanța la rejudecarea cauzei nu s-a condus de indicațiile instanței de recurs, care a constatat că judecătorul de instrucție prematur a concluzionat asupra respingerii cererii, or la examinarea demersului privind aplicarea amnistiei, instanța trebuie să pună accent pe comportamentul deținutului și riscul de recidivă, în raport cu actele instituției penitenciare premergătoare concluziei Comisiei speciale a Penitenciarului.

Consideră că cele trei condiții obligatorii în vederea posibilității aplicării amnistiei, și anume: să cadă sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8 al legii nr.

243 din 24.12.2021, să fie caracterizat pozitiv, să aibă un risc de recidivă mediu sau redus; au fost îndeplinite de către el.

Mai mult ca atât, instanța de fond, nu doar a ignorat prescripțiile instanței superioare, care au limitat examinarea în baza probelor prezentate de către Comisia specială a penitenciarului, dar a și depășit limitele examinării cauzei contestând în mod arbitrar hotărârile Comisiei speciale.

Astfel, judecătorul de instrucție nu era în drept să se expună repetat în privința calității evaluării, dar urma doar să verifice dacă sunt sau nu întrunite condițiile necesare și obligatorii în vederea aplicării actului amnistiei, care cu siguranță sunt întrunite toate condițiile prevăzute de lege, fapt care putea fi urmat doar de admiterea integrală a demersului penitenciarului.

La data de 23.10.2024, împotriva încheierii instanței de fond a depus recurs directorul Penitenciarului nr. 17 Rețina, Dascal Veaceslav, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care demersul penitenciarului să fie admis cu aplicarea în privința condamnatului la detenție pe viață Radulov Iurie, a dispozițiilor alin. (1) lit. d) al art. 7 din Legea nr. 243/2021.

În argumentarea poziției sale, a invocat următoarele argumente:

Instanța critică raportul Comisiei Speciale argumentând că evaluarea condamnatului nu a prezentat un profil psihologic clar, susținând că termenii folosiți sunt vagi. Cu toate acestea, evaluarea menționează concret progresele comportamentale și relaționale ale condamnatului, cum ar fi autocontrolul îmbunătățit, respectarea regulilor și comportamentul adecvat față de mediul penitenciar. Astfel de observații indică o îmbunătățire semnificativă a personalității și pot servi drept bază pentru stabilirea unui risc redus de recidivă.

Instanța pune accent pe gravitatea infracțiunilor săvârșite anterior de condamnat și ignoră progresele făcute pe parcursul detenției. Evaluarea riscului de recidivă se concentrează nu doar pe infracțiunile anterioare ci și pe evoluția personală a condamnatului în detenție.

Consideră că Radulov Iurie a demonstrat schimbări semnificative în comportament, ceea ce reduce probabilitatea repetării faptelor infracționale. Dacă condamnarea și gravitatea infracțiunii anterioare ar fi suficiente pentru a împiedica aplicarea actului de amnistie, nu ar mai exista nicio rațiune de a evalua comportamentul în detenție și efectele procesului de resocializare.

Instanța subliniază numărul mare de sancțiuni disciplinare ale condamnatului, însă nu ia în considerare evoluția sa ulterioară. Sancțiunile disciplinare din trecut, deși relevante, trebuie analizate în contextul general al comportamentului actual al condamnatului.

Progresele recente în resocializare și comportamentul său pozitiv în ultima perioadă indică o evoluție favorabilă, care ar trebui să primeze în fața unor sancțiuni vechi. Nu se poate trage o concluzie definitivă privind riscul de recidivă doar pe baza trecutului disciplinar, fără a lua în considerare schimbările comportamentale actuale.

Instanța de judecată nu este în drept să efectueze ingerința în activitatea comisiei din cadrul Penitenciarului nr. 17-Rezina, deoarece în conformitate cu pct. 52 al Ordinului Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 „Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate”, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, comisia specială este în drept să aprobe raportului de evaluare a condamnatului, evaluarea psihologică privind riscul de recidivă în privința condamnatului evaluat.

Administrația Penitenciarului nr. 17-Rezina, consideră că decizia Comisiei speciale din 09.09.2022 prin care s-a dispus înaintarea demersului către instanța de judecată cu privire la aplicarea în privința condamnatului la detențiune pe viață Radulov Iurie prevederilor alin.(1) lit. d) al art.7 din Legea nr. 243/2021, este legală și întemeiată.

La data de 30.12.2024, avocatul Bulhac Ghenadie în comun cu condamnatul Radulov Iurie, au depus cererea de recurs suplimentară, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicate în privința condamnatului prevederile art. 7 alin. (1) lit. d) al Legii 243/2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și anume comutarea pedepsei detențiunii pe viață aplicate condamnatului în pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 30 ani.

În argumentarea poziției sale, a invocat următoarele argumente:

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a ajuns la careva concluzii neîntemeiate, nefondate. apreciate unipersonal, fără a face trimiteri la normele legal precum că: condamnatul nu a realizat pe deplin programul individual de executare a pedepsei întrucât pe parcursul executării pedepsei a fost sancționat disciplinar de mai multe ori; instanța a concluzionat faptul, că riscul „reduc” de recidivă a condamnatului în cauză stabilită în concluzia Comisiei Speciale a Penitenciarului nr.17 Rezina din 15.09.2022 este neîntemeiată și nefondată.

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul Penitenciarului nr. 17 Rezina a prezentat un șir de materiale și acte probatorii, inclusiv dosarele personale ale condamnatului în baza cărora au fost efectuate constatările comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 17-Rezina în vederea admiterii

demersului înaintat, pe care instanța a neglijat să le de-a o apreciere, catalogând per ansamblu că informația nu justifică întrunirea condițiilor stabilite întru aplicarea actului de clemență față de condamnatul la detențiune pe viață, or, în opinia instanței de judecată acesta prezintă o caracteristică satisfăcătoare și nu pozitivă.

Conform anexei nr.6 pct. 53 al capitolului VI din Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, psihologul penitenciarului realizează evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă.

Astfel instanța de judecată nu este în drept să efectueze ingerința în activitatea comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 17-Rezina, deoarece în conformitate cu pct. 52 al Ordinului Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 „Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate” în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, comisia specială este în drept să aprobe raportul de evaluare a condamnatului, evaluarea psihologică privind riscul de recidivă în privința condamnatului evaluat, precum și caracterizarea acestuia.

Totodată, menționează faptul că instanța de fond nu a ținut cont de recomandările expuse în decizia Curții de Apel Chișinău din data de 16.11.2023 din care reiese „depășirea atribuțiilor de către instanța de judecată” prin admiterea imixtiunii în atribuțiile Comisei speciale. Or, concluzia Comisiei speciale a fost adoptată în urma unei evaluări complexe și minuțioase, urmare la care a generat ajungerea la concluzia caracteristicii „pozitivă” a condamnatului Radulov Iurie pe deplin este întemeiată.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursurilor declarat de către avocatul Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, de către condamnatul Radulov Iurie, și de către directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, Dascal Veaceslav, și recursul comun avocatului Bulhac Ghenadie în comun cu condamnatul Radulov Iurie, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând argumentele invocate în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursurile declarate de către avocatul Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, de către condamnatul Radulov Iurie și de către directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, Dascal Veaceslav, cât și cel suplimentar al avocatului Bulhac Ghenadie în comun cu condamnatul Radulov Iurie, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09.10.2024, ca nefondate, și a menține încheierea primei instanțe fără modificări, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform prevederilor art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art.469 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie sau stingerea executării pedepsei.

Conform art. 470 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16), 171) și 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reține următoarele circumstanțe, după cum urmează:

Prin sentința Curii de Apel din 07.10.2003, Radulov Iurie a fost condamnat în baza art. 74² alin. (1), art. 17, 88 pct.1), 3), 4), 6), 7), 8), 9), art. 17, 15, 88 pct. 1), 4), 6), 7), 8), art. 17¹, 116 alin. (2), art. 209 alin. (2), art. 227 alin. (2) Cod penal, și prin prisma art. 39 CP fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 25 ani, fără confiscarea averii, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 07.10.2003, cu includerea în acest termen termenul de pedeapsa deja ispășit, aflarea în stare de arest din 04.04.2001 până la 06.10.2003, inclusiv.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01.03.2004, sentința Curii de Apel din 07.10.2003 a fost casată în partea condamnării lui Radulov Iurie în baza art. 227 alin. (2) Cod Penal, și în partea stabilirii pedepse, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Radulov Iurie a fost condamnat în baza art. 17, 88 pct.1), 3), 4), 6), 7), 8), 9), art. 17, 15, 88 pct. 1), 4), 6), 7), 8),

art. 74² alin. (1) Cod penal (în redacția legii din 1961), și prin prisma art. 39 CP fiindu-i stabilită pedeapsa cu detențiune pe viață, fără cocsificarea averii. În temeiul art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu a X-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Radulov Iurie a fost absolvit de pedeapsa stabilită în baza art. 209 alin. (2) Cd penal (redacția anului 1961). În rest, sentința atacată a fost menținută.

Prin hotărârea Curții Supre de Justiție din 07.11.2011, recursul în anulare declarat de avocatul Gangura Grigore în interesele lui Radulov Iurie împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 01.03.2024 și hotărârii plenului Curții Supreme de Justiție din 25.10.2024, deoarece au fost epuizate căile ordinare de atac.

Colegiul reține, că judecând demersul Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea în privința condamnatului Radulov Iurie a actului de amnistie, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cererea condamnatului, corect ajungând la concluzia privind respingerea ca neîntemeiată a acestuia.

În conformitate cu art. 1 alin. (2), (3) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021 (cu modificările ulterioare), aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului National de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

În corespundere cu prevederile art.7 alin. (1) lit. d) in Legea privind amnistia, persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4–6 i se comută pedeapsa după cum urmează: la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață.

Deci, legiuitorul expres a prevăzut că, aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției, și numai în cazul în care a fost

refuzată de comisia specială persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată.

În acest context se reține că, prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 a fost aprobat Regulamentul-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, care stabilește modul de instituire și funcționare a comisiilor speciale și procedura de înaintare a demersurilor privind aplicarea amnistiei către instanțele de judecată competente, care au drept scop identificarea și selectarea persoanelor care cad sub incidența Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, examinarea și soluționarea cazurilor acestora în vederea aplicării ulterioare a amnistiei de către instanțele de judecată.

Regulamentul-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate statuează următoarele: **52.** Subdiviziunea de evidență a deținuților din cadrul instituției penitenciare, în urma studierii dosarelor personale ale tuturor condamnaților din penitenciar, conform evidenței alfabetică, precum și cererilor condamnaților privind examinarea posibilității aplicării amnistiei, întocmește săptămânal lista condamnaților cu cel puțin 10 persoane care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021 și o prezintă directorului instituției penitenciare pentru inițierea acumulării materialelor în vederea examinării posibilității aplicării amnistiei (efectuarea evaluării psihologice și aprobarea raportului de evaluare a condamnatului). **53.** Psihologul din cadrul instituției penitenciare, urmare parvenirii listei persoanelor care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, în cel mult 10 zile lucrătoare pentru fiecare 10 condamnați, va realiza evaluarea psihologică a acestor persoane în conformitate cu metodologia și fișa de evaluare a riscului de recidivă prevăzute la anexa nr. 6. **55.** Rezultatele evaluării riscului de recidivă se prezintă condamnatului pentru informare, fapt consemnat în fișa de evaluare a riscului de recidivă. **58.** Săptămânal, în fiecare zi de luni, subdiviziunea de evidență a deținuților a instituției penitenciare prezintă directorului penitenciarului lista persoanelor care se încadrează în prevederile art. 4, 5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, fără a include persoanele care deja au fost prezentate.

Conform anexei nr. 6 al Regulamentului-Cadru, prin „risc ridicat de recidivă” se înțelege predominarea factorilor criminogeni ce condiționează o recădere infracțională; „risc mediu de recidivă” – prezența redusă a factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni, dar prematură pentru diminuarea comportamentelor negative viitoare; „risc redus de recidivă”

– prezența redusă sau lipsa factorilor criminogeni ce condiționează săvârșirea unei noi infracțiuni și duc la încetarea comportamentelor negative viitoare”.

Potrivit anexei nr. 7 al Regulamentului-Cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, rezultă trei categorii a nivelului de recidivă și anume, „scăzut”, „mediu”, „sport”.

Potrivit materialelor cauzei și dosarului personal al condamnatului, fiind deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina, condamnatul Radulov Iurie a semnat acordul privind examinarea posibilității aplicarea față de sine a prevederilor Legii privind amnistia (f.d. 40, vol.1).

Pentru a fi examinat la Comisia specială a penitenciarului, condamnatul a fost supus evaluării riscului de recidivă, fiind întocmită fișa de evaluare, potrivit căreia a fost stabilit riscul de recidivă redus. Tot prin fișa de evaluare psihologică a riscului de recidivă, în privința condamnatului au fost stabile factori protectivi și criminogeni.

La ședința Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 17 Rezina, membrii prezenți au decis de a înainta în instanța de judecată demers privind posibilitatea aplicării față de comandantul Radulov Iurie art. 7 lit. d) din Legea 243/2021, deoarece acesta se caracterizează pozitiv, riscul de recidivă este redus.

Verificând legalitatea încheierii atacate sub aspectele relatate în cererile de recurs, Colegiul penal reține, că temeiurile menționate de recurenți nu și-au găsit confirmare în cauza dată, or, instanța de judecată întemeiat a statuat, că concluzia Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr.17 Rezina din 15.09.2022, privind caracteristica „pozitivă” a condamnatului Radulov Iurie este neîntemeiată.

În acest context, instanța de recurs reține că, Potrivit Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului eliberate de membrii Comisiei penitenciare, urmează că condamnatul Radulov Iurie *nu a realizat integral* programul individual de executare a pedepsei penale. Astfel, din cele cinci activități planificate, condamnatul a realizat trei activități – programul adaptarea la mediul penitenciar; programul educativ „Cetățenie activă”, programul de încadrarea la munci neremunerate, acumulând în anul 2022 - 10 ore.

Astfel, se atestă că condamnatul participă pasiv la programele individuale de executarea pedepsei penale, or, din cele cinci activități planificate a realizat doar trei. Cât privește respectarea regimului de detenție, se constată că acesta a încălcat de repetate ori regimul de detenție

Totodată, potrivit certificatului de sancțiuni și stimulări, condamnatul Radulov Iurie a fost sancționat disciplinar pe parcursul anilor 2002-2023 de 5 (cinci) ori; pe parcursul anilor 2004 – 2022 a fost stimulat de 32 ori.

În acest context, instanța de recurs reține că, ultima sancțiunea aplicată condamnatului a fost la data de 13.02.2023, deja când demersul administrație Penitenciarului nr. 17 Rezina privind aplicarea amnistiei față Radulov Iurie se afla la examinarea în instanța de judecată. Mai mult după, sancțiunea aplicată, condamnatul nu dispune nici de o stimulare.

Ca urmare, cele invocate supra demonstrează că condamnatul pe parcursul ispășirii pedepsei are un comportament deviant și nu putea fi caracterizat pozitiv, nepersistând o stabilitate în acțiunile și comportamentul acestuia.

În același context, Colegiul penal apreciază ca fiind irelevante și selective concluziile condamnatului, avocaților și a administrației instituției penitenciare referitor la caracteristica pozitivă a condamnatului Radulov Iurie.

Cu toate acestea instanța de recurs consideră ca unele eronate concluziile instanței de fond ce ține de riscul de recidivă stabilit condamnatului Radulov Iurie, or, în acest sens există un raport de expertiză judiciară nr. 66 din 29.07.2024, prin care expertul a apreciat că Radulov Iurie prezintă risc de recidivă redus.

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurențelor, precum că la data examinării la Comisia specială și la înaintarea demersului în instanța condamnatul se caracterizează pozitiv, sancțiunile disciplinare sunt stinse, or, existența însuși a sancțiunilor disciplinare confirmă faptul că pe parcursul detenției condamnatul a încălcat regimul de detenție

În acest context, instanța de recurs face referire la pct. 89 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 care prevede că, *deținuții sînt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, prezentului Statut și altor acte normative ce reglementează detenția persoanei*.

Ca urmare, instanța de fond a constatat că concluzia Comisiei speciale a Penitenciarului nr.17 Rezina din 15.09.2022, cu referire la aspectul caracteristicii pozitive este neîntemeiată.

Instanța de recurs critic apreciază argumentele recurențelor precum că, instanța de fond a depășit atribuțiile prin admiterea imixtiunii în atribuțiile Comisei speciale.

În acest sens se rețin prevederile pct. la pct. 445 și 449 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 care prevede următoarele: **445.** Comisia penitenciarului este creată și funcționează în conformitate cu prevederile alin. (4) art. 219 al

Codului de executare și activează în baza regulamentului propriu, aprobat prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor. **449**. Comisia penitenciarului este competentă... să aprobe caracteristicile deținuților, în funcție de comportamentul acestora stabilit în baza prezentărilor serviciilor respective ale penitenciarului.

În ce privește Comisia specială din cadrul instituțiilor penitenciare este instituită și funcționează în baza Regulamentului - cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022.

Deci, Comisia penitenciarului și Comisia specială privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate au atribuții diferite, și anume: Comisia penitenciarului aprobă caracteristicile deținuților, iar Comisia specială examinează actele prezentată privind caracteristica și fișa de evaluare a riscului de recidivă.

Ca urmare, instanța de fond a apreciat că constatările membrilor Comisie instituției penitenciarului, care activează în baza regulamentului propriu și în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (4) Cod de executare, privind caracteristica condamnatului sunt neîntemeiate, dar nu concluzia membrilor Comisiei speciale care funcționează în baza Regulamentului – cadru.

Ținând cont de faptul, că condamnatul Radulov Iurie nu poate fi la moment considerat drept o persoană ce se caracterizează pozitiv, Colegiul penal în combaterea pretențiilor condamnatului și a administrației Penitenciarului nr.17 Rezina consideră că la speță just s-a constatat în temeiul art.1 alin.(1) al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, că la caz nu sunt aplicabile prevederile art.7 alin.(1) lit. d) ale Legii vizate, în acest sens recursurile administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, a condamnatului Radulov Iurie și apărătorilor acestuia urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea în vigoare a încheierii judecătoarei de instrucție.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul avocatul Kovali Vladimir în interesele condamnatului Radulov Iurie, recursul condamnatului Radulov Iurie, și recursul suplimentar avocatului Bulhac Ghenadie în comun cu condamnatul Radulov Iurie, declarate împotriva încheierii Judecătorei Orhei Sediul Rezina din 09 octombrie 2024, prin care s-a respins demersul Penitenciarului nr.17 Rezina privind aplicarea prevederilor Legii nr.243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a

de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Radulov Iurie, se resping ca nefondate, cu menținerea ei fără modificări.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Ghenadie Liulca

Judecător:

Aurelia Andronache

Judecător:

Ludmila Iarmaliuc